GAZETA KRAKOWSKA

Nro 45.

Z KRAKOWA DNIA 4. CZERWCA 1817 Roku WE SZRODĘ.

MY PREZES i SENATOROWIE

Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa, i Jego Okręgu.

Przywodząc do wykonania Artykuł VII. Uchwały Zgromadzenia Reprezentantów, pod dniem 10tym Marca r. b. zapadłey, mocą którey przez uchylenie podatków Akcyzowych od Artykułów pierwszey potrzeby, i dowoz wolny rzeczonych artykułów do Miasta Krakowa i Miasteczek Okręgowych, od dnia 1 Czerwca r. b. poczynaiąc, orzeczonym został, z zastrzeżeniem iedynie zachowania przepisów Policyynych. —— Na wniesienie Wydziałów Spraw wewnętrznych, i Policyi temczasowie stanowiemy, co następuie:

Art. 1. Wydział Dochodów Publicznych obwieści wszystkich Officyialistów poboru Konsumcyynego tak w Mieście Krakowie, iak i w Okręgu; iż począwszy od dnia 1 Czerwca wszelki pobor Akcyzowy od mięsa, piwa, i innych artykułów, które opłacie Suchey Taxy podlegały, ustać ma; i że takowe artykuły wolno przez kogokolwiek, i w każdym czasie mogą bydź do Miasta i Miasteczek w Okręgu wprowadzane.

Art. 2. Gdy przez ustanowienie wolności wprowadzania na konsumcyią do Miasta Krakowa, i Miasteczek w Okręgu wszelkich artykułów pierwszey potrzeby, iakiemi są: Mięso, Piwo, Mąka, Krupy, Jagły i Chleb, należy się Rządowi zabezpieczyć, względem ich dobrego gatunku; przeto w Mieście Krakowie Urząd Policyi Pośredniey, przy pomocy Urzędników Policyynych Zdrowia; w Okręgu zaś Policyyne mieyscowe Władze czuwać będą; aby artykuły powyższe wprowadzane, i sprzedawane, pod żadnym względem zdrowiu Ludzkiemu niebyły szkodliwemi.

Art. 3. Każdy przekonany o wprowadzenie i sprzedaż niezdrowych artykułów żywności, oprócz konfiskaty sprzedawanego przedmiotu, utraci na zawsze prawo sprzedarzy, i ulegnie karom, za podobne przestępstwo Ustawami Policyynemi przepisanym.

Art. 4. Że zaś wolność wprowadzenia Mięsa i sprzedaży tegoż, szczególney baczności Rządu wymaga, stanowi się: iż każdy, chcący bić na handel Bydło, lub trzodę w Mieście Krakowie, lub w Okręgu, winien w przód będzie na to uzyskać konsens, który w Mieście Krakowie Wydział Spraw wewnętrznych i Sprawiedliwości; w Okręgu zaś Władze mieyscowe Policyyne, iakiemi są: Woyci i ich Zastępcy po wsiach, bezpłatnie na Papierze Stęplowym ceny groszy pietnastu wydawać będą; pod odpowiedzialnością wszelką, w tey mierze czynioną trudność. — Zagraniczni zaś Mieszkańcy, Mięso na sprzedarz wprowadzaiący, winni równie będą mieć świadectwa Władz mieyscowych Miast, Miasteczek lub wsiów, w których są zamieszka-

łemi, iż artykuły żywności, od nich na sprzedarz wystawiane, a szczególniey Mięso, iest z mieysc, żadney niepodlegaiących zarazie, i w żadnym sposobie zdrowiu Ludzkiemu szkodzić nie mogące. — Od obowiązków powyższych uwalniaią się, wszyscy Cechowi Rzeźnicy, tudzież ci, którzy na bicie Bydła iuż otrzymali Konsens od przyzwoitey Władzy za czasów Xięztwa Warszawskiego, lub obecnego Rządu, którzy sprzedawać będą mięso w swych zwyczaynych Jatkach.

Art. 5. Każdy sprzedaiący mięso, wyiąwszy Cechowych Rzeźników, winien będzie mieć zawsze przy sobie Konsens lub świadectwo, w artykule poprzedzaiącym orzeczone, by takowym na zażądanie Urzędnika Policyynego w każdym razie z służącego mu Prawa sprzedarzy wywieść się mógł.

Art. 6. Władze Policyyne mieyscowe czuwać pilnie powinny, aby Bydło lub trzoda, przez koncessyonowanych Rzeźników bite, były zdrowe, i w razie dostrzeżenia przeciwnego postępowania, winne są zaraz pociągać przestępnych przed właściwe Policyyno-Sądowe Władze do ukarania, wedle obmowy artykułu 3go ninieyszego Urządzenia.

Art. 7. Sprzedaiący nie będą mogli sprzedawać mięsa w sztukach na oko; ale na funty i wagę sprawiedliwą, wyiąwszy przypadki, gdyby kupuiący sami żądali na sztuki bez wagi kupować. —

Art. 8. Artykuły żywności, w artykule 2gim wyszczególnione, mogą bydź każdego dnia w tygodniu do Miasta Krakowa, i Miasteczek w Okręgu wprowadzane, i sprzedawane, wyiąwszy dni Swiętalne, w których sprzedarz do godziny dziewiątey ranney iedynie dozwala się, tudzież Swiąt Normalnych Uroczystych, iako to: w Niedzielę Wielkanocną, — Zielone Swiątki, — Boże Ciało, w dzień Wszystkich Swiętych, 1 Listopada, — Dzień Bożego Narodzenia, — w których żadna sprzedarz mieysca mieć nie będzie.

Art. 9. Mieysca do sprzedarzy w Mieście Krakowie naznaczaią się, iako to:

Do sprzedarzy Mięsa, w Mieście, wewnętrzna przestrzeń placu S. Szczepana.

Na Przedmieściu Kleparz, plac dawnych Jatek.

Na Kaźmierzu, plac, wolnica zwany, za Gmachem starego Ratusza sytuowany.

Co do sprzedarzy Chleba czarnego i białego, Mąki, Krup, Jagieł, Artykuły te maią bydź dobrze wypieczone, sprzedawane na placach zwyczaynych, na których dotąd sprzedarz tychże odbywała się. Władze Policyyne mieyscowe w Miasteczku Chrzanowie i Nowey Gorze wyznaczą place do sprzedarzy powyżey wyszczególnionych artykułów.

Art. 10. Gdy przez rozrządzenie artykułu poprzedniego wskazanemi są mieysca do sprzedarzy; przeto pod konfiskatą przedmiotu sprzedaży, zabrania się wszelkiey pokątney sprzedaży, tak po placach innych, iako też przez roznoszenie żywności po domach prywatnych.

Art. 11. Gdy wolność w wprowadzaniu Piwa iest równie orzeczoną; przeto wszyscy posiadaiący Browary w Okręgu lub za Granicą będą mogli takowe wprowadzać do Miasta Krakowa i Miasteczek, w Okręgu będących i sprzedawać, tak wprost Konsumentom prywatnym, iako też Szynkarzom mieyskim; ci zaś ostatni takowe bez wszelkiey przeszkody szynkować.

Art. 12. Rzeźnicy, Piwowary, Piekarze, Krupnicy, Mącznicy, i Jaglarze Cechowi, nie będą mogli żadnych czynić przeszkod w sprzedaży, artykułów żywności osobom, temiż handluiącym, i handlarze wspomnieni wyłącznie pod dozorem i opieką Policyi mieyscowey zostawać maią.

Art. 13. Wydział Policyi w Epokach zwyczaynych ogłaszać będzie Taxy wiktuałów, z potrąceniem uchylonego podatku, i nikomu z handluiących artykułami temi nie będzie wolno wyżey nad ustanowioną Taxę sprzedawać.

Art. 14. Urządzenie ninieysze przez Gazety Kraiowe, Dziennik Rządowy ma bydź obwieszczone, na placach Targowych dla publiczney Informacyi do odczytania wystawione, oprocz czego Wydział Spraw wewnętrznych i Sprawiedliwości w Mieście, Władze zaś Policyyne mieyscowe po Wsiach, zwykłym sposobem, podadzą go

do wiadomości każdego w szczególności Mieszkańca.

Art. 15. Wykonanie niniéyszego Urządzenia, i ściśle dopilnowanie wykonania Wydziałowi Spraw wewnętrznych i Policyi; w szczególności zaś Woytom Gminnym, i Policyi Pośredniey w Mieście; Woytom zaś i Ich Zastępcom w Okręgu polecamy.

Działo się na Posiedzeniu Senatu w Krakowie d. 24 Maia 1817 roku.

Wodzicki, P. S.
Mieroszewski, S. J. S.

Z Warszawy d. 27 Maia.

Wypis z Rozkazów dziennych do woyska Polskiego Jego Cesarzewicowskiey Mości W. X. Konstantego.

Dnia 20 Maia 1817.

Za Naywyższym Rozkazem.

Przeniesiony zostaie.

Z piechoty: Z pułku 3go liniiowego, Kapitan Puchała Cywiński, do korpusu Żandarmeryi.

Przeznaczony Zostaie.

W ieździe. Z woyska, porucznik Józef Zieliński, do pełnienia obowiązków Adiunkta Sztabu dywizyi Ułanów; starszeństwo liczyć będzie w pułku 2gim Ułanów.

Przechodzi na Reformę.

W ieździe: Z pułku 1go strzelców konnych, kapitan Mackiewicz, z przykommenderowaniem do tegoż pułku, rachuiąc od dnia 18 b. m.

Wykreślony zostaie z Kontrol za przetrzymanie urlopu.

W ieździe. Z pułku 1go Ułanów, Podporucznik Alexander Achmatowicz.

Dnia 23 Maia 1817.

Za Naywyższym Rozkazem.

Umieszczeni zostaią za okazaną zdatność i gorliwość w służbie.

W piechocie: W pułku 3cim strzelców pieszych: Przykommenderowani do tegoż pułku, porucznik Jan Kasprzykowski i podporucznik Stanisław Szeptycki.

Wykreśleni zostaią z Kontrol.

W piechocie: Dowodca 2giey Brygady, 1wszey dywizyi piechoty, Jenerał Brygady Hornowski, zmarły w dniu, 18 b. m. Dowódca pułku 7go liniiowego, pułkownik Grotowski, zmarły w dniu 19 b. m.

W ieździe: Z pułku 3go Ułanów, kapitan Morawski, który będąc wysłany za Remontą do Rossyi, nie dał przeszło miesiąc żadney o sobie wiadomości.

W skutek przedstawienia Jenerała kommenderuiącego dywizyią.

Otrzymuie dymissyią z pensyią dla słabości zdrowia.

W piechocie: Z pułku 4go strzelców pieszych, Major Rynarzewski.

Otrzymuią dymissyie, dla słabości zdrowia.

Z tegoż pułku, kapitanowie: Ignacy Dunin, Dyonizy Szulski i Franciszek Janusżyński, porucznicy: Grzegorz Czerniewski, Józef Jasinowski, i Antoni Szałkiewicz, oraz przykommenderowany do tegoż pułku, Kapitan Kobyliński.

Dla nieznaiomości Regulaminu piechoty.

Przykommenderowany do pułku 4go strzelców pieszych, porucznik Radecki.

Oddaleni zostaią ze służby dla nieczynności i niedostatku gorliwości.

Z tegoż pułku, kapitan Ignacy Jakubowski, porucznik Antoni Kozieradzki, podporucznicy: Fryderyk Bukowski i Wincenty Stuart, oraz przykommenderowany do tegoż pułku, porucznik Boski.

Z Petersburga d. 28 Kwietnia d. k.

Dnia 27 Kwietnia d. k. Sekretarz Stanu, Radca tayny, Olenin mianowany iest Prezydentem Akademii Kunsztów.

Wyiątek z listu P. Elster, Członka Pruskiego Towarzystwa Biblíynego do P. Pinkertona, pisanego z Berlina d. 30 Marca r. t.

"Wielkiey radości są postępy Towarzystwa Bibliynego w Rossyi, i z zarumienieniem przychodzi wyznać, że nasze nie mogą im dorównywać. N. Cesarz Jmć Rossyyski, prawdziwie wzorem iest Monarchy Chrześciiańskiego; Jego rozkaz i rozporządzenie, które w Gazetach czytamy, względem sekty duchoborców tak mądre w duchu Chrześciańskim, tak pełne miłości prawdziwie oycowskiey, iż serce każdego dobrze myślącego, gotowe iest z nim się połączyć przez iednakość uczuć. Tak zaiste, kiedy Monarcha znayduie ten klucz, miłość, znayduie z nim razem i węgielny kamień pomyślności swego ludu.

Dla pomnożenia funduszów dla Liceum w Odessie, N. Pan podwyższył nieco opłatę cła od wychodzącego ztamtąd różnego rodzaiu zboża.

Na przełożenie Zarządzaiącego Kommissyią Praw, N. Pan rozkazał: Przy Kommissyi układania Praw, dla drukowania wychodzącego zbioru praw i innych dzieł, do prawodawstwa należących, założyć drukarnią Kommissyi do układania Praw.

Dnia 27 b. m. Jego Cesarzewicowska Mość W. Xże Mikołay Pawłowicz, powrocił tu z podroży zagraniczney w pożądanym stanie zdrowia.

N. Pan mianował Kawalerem Rossyyskich orderów nowo narodzonego Xcia Niderlandzkiego.

Z Petersburga d. 30 Kwietnia d. k.
(Z Gazety Hamburgskiey.)

Czynią tu iuż wielkie przysposobienia na przyięcie Królewney Pruskiey Karoliny, przyszłey małżonki W. Xcia Rossyyskiego Mikołaia. Na każdey stacyi od granicy Pruskiey aż do Petersburga stać będzie kompaniia piechoty dla odbywania straży, i oddział jazdy, złożony z wyższego officera, 3 podofficerów, trębacza i 16 żołnierzy, dla towarzyszenia iey w drodze. Takich stacyy iest 40. Główny sztab N. Cesarza Jmci ogłosił wydane w tey mierze, przez Monarchę rozkazy i przepisał porządek woyskowy, iaki w przyięciu wspomnioney Królewney ma bydź zachowany. Przeiazd iey przez Rygę i Narwę ogłoszą działa na wałach. Ma ziechać w Czerwcu do tuteyszey stolicy.

N. Cesarz Jmć kupił za 330,000 rubli piękną wysepkę niedaleko Kamenoiostrów, należącą do Hrabiego Orłów, wraz z znayduiącym się tam wspaniałym pałacem.

Z Wiednia d. 24 Maia.

C. K. połączona Deputacyia zmiankowa i do umorzenia papierowych pieniędzy, oznaymiła dziś publiczności, iż pod dozorem i kontrolą C. K. Kommissarza i urzędników, spalonych znowu zostanie d. 27 b. m. za 10 mill. Złr. szcinów weszłych przez pożyczkę na mocy naywyższego Patentu z d. 29 Paźd. 1816 do Banku.

Z Berlina d. 2. Maia.

N. Król udzielić raczył dyryguiącemu Szulteisowi kantonem Bernenskim, Jen. Watteville, i drugiemu Szulteisowi tegoż kantonu, P. Moulines, ordery czerwonego Orła 1wszey klassy, a Kanclerzowi ligi Szwaycarskiey, P. Mousson czerwonego Orła 2giey klassy.

Feldmarszałek Xże Blücher de Wahlstadt poiechał ztąd z adjutantem swoim do Karlsbadu.

Z Londynu d. 16 Maia.

Zwycięzca pod Algierem Adm. Exmouth zluzuie Adm. Duckworta na stanowisku Neufondland.

Xże Solm stawiony był przed Xciem Rejentem. Posłowie Szwedzki, Baron Rehausen, i Amerykański Adams mieli u nie-

go audyencyie pożegnania.

Xże Berry, który dawniey dobrze był na wyspie Jersey przyięty, chce tam Xciu Rejentowi wystawić pomnik.

Nowey monety złotey suwerynami zwaney ma bydź w Anglii za 10 mill. f. szt. wybitey.

Rząd oznaymił, iż na 2 miesiące potrzebuie lekkich statków do przewiezienia koni.

Na wczorayszem posiedzeniu izby niższey zapytał się P. Ponsonbey, czyli Ministrowie nie myślą żądać przedłużenia zawieszenia prawa *Habeas Corpus*, które kończy się d. 1 Lipca? — Lord Castlereagh odpowiedział, iż Ministrowie sądzą się bydź obowiązanemi proponować parlamentowi, aby rzeczone zawieszanie trwało aż do przyszłych posiedzeń parlamentu. Po czem wniósł P. Philips aby wezwać do tego wszystkie członki izby, co przyiętem zostało. — Na temże posiedzeniu przekładał P. Newport, iż Irlandyia bardzo iest podatkami obciążona. Lecz to żadnego skutku nie wzięło.

Na posiedzeniu izby wyższey dnia 12 tłumaczył się Lord Sidmouth, iż iego okolnik do urzędów wydany względem paszkwilów bynaymniey nie sprzeciwia się ustawom. Nazaiutrz zabrał Lord Erskine głos i wyrazil, iż póty nalegać nie przestanie, póki to odwołanem nie zostanie, co Lord Sidmouth prawnem nazywa, ponieważ władzom administracyynem nadana iest większa moc, niżeli mieć powinny. Należy raczey wszystkie prassy popalić, iak żeby sędzia pokoiu miał moc więzić każdego iako paszkwilanta.

Nie zprawdza się pogłoska, iakoby Petion na St. Domingo otruty został. — Regularna północney Ameryki siła morska wynosi 10,024 ludzi, pomiędzy któremi 2520 artylerzystów.

Chociaż Lord Amberst nie miał u Cesarza Chińskiego audyencyi, nie chcąc przed nim uklęknąć, dobrze iednak w Chinach obchodzono się z naszem poselstwem. Osoby poselstwa miały w czasie sześciotygodniowey podróży przez kray wolność wstępowania, gdzie im się podobało. Za powrotem do Kantonu zostały w pagodzie umieszczone, która pięknie urządzoną była.

Pisma Amerykańskie pod d. 5 Kwietnia donoszą, iż rokoszanie Hiszpańskiey Ameryki opanowali twierdzę Pensakola (w zachodniey Florydzie.) Na dowód tego przywodzą, iż tam iuż ich korsarze swoie zdobycze przyprowadzaią. — Korsarzów Buenos-Ayres codziennie powiększa się liczba i śmiałość. Przybyłe w Marcu dwa tego gatunku okręty do Norfolk (w Wirginii) miały na sobie 150 ludzi samych Amerykanow i Anglików; na obu mówiono tylko po Angielsku. Mówią, iż miały na sobie z zdobyczy 290,000 dolarów, a 60,000 złożyły w banku. Oba były w Baltimore uzbroione.

Podług doniesień z Bostonu pod d. 10 Kwietnia, rokoszanie Hiszpańskiey Ameryki czynili nowe kroki do rządu ziednoczonych Stanów północney Ameryki o przyięcie ich posła. Oświadczyć się nawet mieli oznaczyć granicę pomiędzy obiema kraiami iak rząd ziednoczonych Stanów zechce.

Zawsze ieszcze zachodzą sprzeczne wiadomości o postępach rokoszanów Wenezueli. W Bostonie d. 7 Kwietnia biegała pogłoska, że Boliwar kazał przewozowe

swoie okręty spalić, i oświadczył swoim stronnikom, iż muszą zwyciężyć lub zginąć. — St. Jago de Kuba ma bydź przez rokoszanów zamknięte; wyprawa zaś Miny przeciw Mexykowi nie udała się, i on z głównem swoim sztabem udać się miał do Nowego Orleanu. — Jenerał St. Martin znayduiący się dnia 20 Stycznia na czele woyska, które miało Chili zdobyć, wyruszył z Mendoza, a Królewskie Peruwiańskie woysko postąpiło do Juiui. Kongress niepodległych ukończył swoie posiedzenia w Tukumana d. 15 Stycznia i przeniósł się dla dalszego działania do Buenos-Ayres. — Wyciąg z listu z wyspy S. Troycy pod d. 12 Marca zawiera co następuie: — "Patryioci Hiszpańskiey Ameryki obchodzą się bardzo ludzko z swoiemi jeńcami. Codziennie polepsza się ich sprawa, i handel nasz iest znowu zupełnie z niemi wolny. Niepodlegli dotrzymuią wiernie swoich przyrzeczeń i płacą rzetelnie każdemu kupcowi, od którego co biorą; stronnicy zaś Królewscy używaią wybiegów i nie ieden zawiódł się na ich przyrzeczeniu. Jeden z tuteyszych kupców utracił tym sposobem 20,000 dolarów, a kupiec z Grenady większą ieszcze summę.,,

Z Paryża d. 16 Maia.

Infant Hiszpański Don Franciszek de Paulo, pod nazwiskiem Hr. Moratella, został z wykłemi obrzędami do Króla wprowadzony. — D. 14 po Mszy przyiął Król Xcia Orleanu.

Dostarczanie potrzeb woyskowych powierzone zostanie administracyi, która składać się będzie z Jen. Boursier, 8 magazynierów i 4 kontrolerów.

Pewne towarzystwo zgłosiło się do rządu o zrobienie kanału z Orleanu do Paryża i przyrzeka ukończyć go w przeciągu 2ch lat.

Wczoray wieczorem przybył człowiek do budy tuteyszego tandyciarza i kupił dwie suknie dla odziania dwóch ubogich, którzy za nim przyszli. Tandyciarz uczynił mu uwagę, iż ieden z nich iest żydem. "Nic nieszkodzi, odpowiedział, dosyć, że iest człowiekiem i do tego nieszczęśliwym.,, Zapłacił suknie i niedał się poznać.

Dzienniki Angielskie zapowiadaią pod tytułem: *Francyia*, postrzeżenia Pani Morgang podczas iey podróży przez Francyią w roku 1816, które wydaie z swoiemi uwagami nad duchem, charakterem i obyczaiami tego narodu. Dzieło to tłumaczone iest pod oczami autorki na ięzyk Francuzki i wyydzie razem z oryginałem Angielskim z druku.

Dziennik Marssyliyski zawiera: "Basza Alexandryyski staie się bardzo potężnym; woysko iego ćwiczone iest na sposób Europeyski i w ręku trzyma cały handel Egiptu. Jest to człowiek wielkich talentów, bardzo wyniosły i zdaie się mieć wielkie zamysły.,,

W okolicy Narbonne d. 24 Kwietnia została kobieta 5 córkami rozwiązana.

Z Madrytu d. 8 Maia.

Wszyscy poddani wezwanemi są urzędowem pismem do zanoszenia do Nieba modłów o utrzymanie i szczęśliwe rozwiązanie Królowey, która 6ty miesiąc znayduie się przy nadziei.

Dwadzieścia kilku obywateli i woyskowych, których Jenerał Lascy, skazany teraz na śmierć, w ostatniey woynie uratował życie, zanieśli wraz z cechami Barcellony do Króla prośby o darowanie mu winy. Liczba uwięzionych officerów nale-

żących do spisku Lascego, wynosi do 25 i tyleż żołnierzy i podofficerów. Należy także do niego z officerów Szwaycarskich, Podpułkownik Pflüger i Kapitan Biba; pierwszy iest uwięziony, drugi uciekł. Jeden z spiskowych miał oświadczyć, iż ieżeli wina będzie mu darowana, tedy cały zamach odkryie. Miano się zapytać o to Króla

Zdaie się, iż Dwór nasz odebrał znowu niepomyślne doniesienia z południowey Ameryki, ponieważ z wielkim pośpiechem uzbraiaią w Kadyxie nową wyprawę, składaiącą się z 1700 lądowego woyska, która posłana bydź ma do osad pod zasłoną fregat Descubierta i Diamante. Wysłana do Chili wyprawa składa się tylko z 800 do 1000 lądowego woyska.

Z Bruxelli d. 18 Maia.

Gazeta tuteysza *Oracle* zawiera co następuie: — "Listy z Madrytu zapewniaią, iż woyska Hiszpańskie zaymą Portugaliią, która przez układy z Dworem Brazyliyskim przyłączoną bydź ma do Monarchyi Hiszpańskiey, a Dwór Brazyliyski otrzyma dostateczne wynagrodzenie w południowey Ameryce.,,

W kraiu naszem pokazuią się także piękne roku tego urodzaie.

Do Middelburga zawinął z Kantonu z Chin okręt z herbatą i innemi towarami.

Mówią, iż rząd nasz przedsiębierze naysurowsze środki przeciw zagranicznym pisarzom, którzy przybywaią do naszego kraiu.

Od brzegów Menu d. 20 Maia.

Ze zdań różnych uniwersytetów względem żydów Frankfortskich, iedno tylko Tybingskiey iest, iak mówią, za niemi. Seym Niemiecki w krótce ma tę okoliczność roztrzygnąć.

W. Xże Sasko-Weimarski zalecił swoiemu posłowi przy seymie Niemieckim, ażeby obstawał za zabronieniem w kraiach związku Niemieckiego przedrukiwania xiążek. Takież zalecenie odebrał poseł Króla Saskiego od swoiego Dworu.

Xżę Eugeniusz otrzymał Eichstädt iako pośrednicze Xięztwo i będzie tam na przyszłość mieszkał. Hieronim Bonaparte ma, iak słychać, w wyższey Szwabii mieszkać.

List z Dwumostów wyraża co następuie: — "Oprócz zdrowia nic w tych czasach nie mamy pocieszaiącego; żywność nie tylko iest niezmiernie droga, ale nawet naypotrzebnieyszych rzeczy dostać nie można. Sąsiedztwo Francyi dużo nam szkodzi; bo ta trocha zboża, która znayduie się ieszcze u nas, dostarczana iest w naywiększey nędzy pogrążonym nadgranicznym Francuzkim mieszkańcom, którzy za iaką bądź cenę kupować go muszą. Chleb, który Francuzki wieśniak je, podobny iest do ususzonego błota; składa się zaś, podług wyznania tych nieszczęśliwych, po większey części z zgniłych ziemniaków wysuszonych i na mąkę ztartych z przymieszaniem cokolwiek owsianey lub ięczmienney mąki. Farby i smaku takowego chleba, kto go nie widział, trudno sobie wystawić.,,

Król Wirtemberski przystąpił dnia 12 b. m. do Sgo Przymierza. — Radca poselstwą Kölle mianowany iest sprawuiącym Wirtemberskie interessa w Rzymie.

Z Elektorstwa Heskiego zaczenaią się także ludzie wynosić. 24 osób nie maiących od rządu pozwolenia do wyniesienia się z kraiu, zostało w Minden zatrzymanych i do Kassel odesłanych.

Z Włoch d. 13 Maia.

Rachuiąc z S. Piotrem i dzisieyszym Oycem S. zasiadało na Stolicy Swiętey 255 Papieżów od Kościoła uznanych. Teraznieyszy Papież Pius VII. (Grzegorz Barnaba Chiaramonte, Benedyktyn Kassineński) urodził się w Cesenie d. 14 Sierpnia 1742, obrany był w klasztorze swoiego zakonu S. Jerzego w Wenecyi (gdzie odbywał się ostatni obior Papieża) d. 14 Marca 1800 i w tymże kościele w 7 dni poźniey był koronowany. Wiazd iego do Rzymu nastąpił d. 3 Lipca 1800, a obięcie S. Stolicy d. 24 Listopada 1801. — Jest teraz 60 kardynałów, a 8 zapasie, tak, iż do dawnieyszey liczby 2 tylko niedostaie. Mianowania Klemensa XIV. znayduie się 1, Piusa VI. 7, Piusa VII. 52. Przez czas panowania teraźnieyszego Papieża umarło 54. Kardynałów. Włochow iest 49, a innych narodów 11. Znaiomszemi są 1) Carafa di Trajetto, 95 lat maiący, (który od Klemensa XIV. ieszcze otrzymał kapelusz,) 2 Crivelli; 3) de Bayanne; 4) Zondadari; 5) Ceselli, (Mnich Serwita;) 6) Caleppi, (zmarły w Brazylii) 7) Mattei; 8) Della Somagliia; 9) Ruffo; 10) Maury; 11) Gardoqui; 12) Dugnani; 13) Gravina; 14) de Salm; 15 Doria; 16 Braschi Onesti, (umarł niedawno;) 17 Litta; 18 Pacca; 19) Spina; 20) Cambaceres; 21) Arezzo; 22) Severoli; 23 Consalvi; 24) Feschi 25) Opizzoni; 26) Galeffi, (krewny Piusa VI. i dla tego kardynałem został, że iest zwyczay, iż nowy Papież oddaie kardynalską godność krewnemu swoiego poprzednika, od którego sam odebrał tę godność) 27) Burbon, (który iako Xże krwi Króla Francuzkiego w 13 roku ieszcze życia tę godność otrzymał.)

Podług naynowszych doniesień z Rzymu Oyciec S. wyiechał dnia wczorayszego do Castel-Gandolfo. — W nocy z d. 10 na 11 b. m. umarł tamże Kardynał Maury.

Z Pawii piszą pod d. 30 Kwietnia co następuie: — Zasłużony nasz Professor Brugnatelli wynalazł nakoniec skuteczne lekarstwo przeciw okropney chorobie wścieklizny, to iest roztworzony wodą kwas solny (*Acido muriatico ossigenato acquso*) ktory używa się wewnętrznie i zewnętrznie do umywania rany, i skuteczny nawet ma bydź w kilkanaście dni po ukąszeniu. W szpitalach Lombardyi doświadczono iuż dobrych skutków tego prostego lekarstwa, tak iż nie zdaie się podpadać żadney wątpliwości.

Wyciąg z listu z Algieru d. 23 Kwietnia.

Algierska siła morska znacznie się zwiększyła, W. Sułtan na dowod swey przychylności przysłał Dejowi w podarunku dwie korwety; iedna o 16, druga o 18 działach, i iedną fregatę o 44 działach. Korwety znaydują się iuż od onegdaysza w porcie tuteyszym, a fregata dla uszkodzenia musiała do iednego z portów Morei zawinąć. Nadeszło tu oprocz tego od Porty mnostwo ammunicyi i 40 umundurowanych artylerzystów. W Liwornie kazał Dey zbudować korwetę na 20 dział i 2 brygi. Słowem stara się kray swóy w iak naylepszym stanie obrony postawić. Dla konsulów Duńskiego i Szwedzkiego iest nader grzecznym, ale dla Angielskiego i Niderlandskiego dosyć oziemblem; zdaie się, iż zapomnieć nie może ostatniego bombardowania. Kilku Papiezkich i Toskańskich poddanych przywieziono tu iako jeńców woiennych, którzy przez złe z niemi się obchodzenie przymuszonemi zapewne zostaną do zwyczaynych niewolniczych robot.

DODATEK

DO Nro 45.

GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 4 CZERWCA 1817 ROKU WE SZRODĘ.

SENAT RZĄDZĄCY

Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Gdy Wysoka Kommissyia Organizacyyna wydawszy Statut, Urządzaiący mieszkańców wyznania Moyżeszowego, w Wolnym Mieście Krakowie i iego Okręgu znayduiacych się (który Publiczności Dziennikiem Rozporządzeń Rządowych w druku oznaymionym zostaie) w wielu Punktach Rozporządzenia swoie stosuie do dnia ogłoszenia rzeczoney Ustawy (Senat oświadcza) iż dniem ogłoszenia iest dzień pierwszy Czerwca Tysiącznego Ośmsetnego Siedmnastego roku, do którego namienione Rozporządzenia stosować będzie należało. W Krakowie d. 28 Maia 1817.

(pod.) *Wodzicki*, P. S.

Mieroszewski, *Sek. J. S.*

Dalszy ciąg Rękopismu przybyłego niewiadomym sposobem z wyspy S. Heleny.

Nakazałem więc odwrót. Miałem nadzieię, iż w innem stanowiska ponowię uderzenie, i że zwycięztwo przywróci związek z twierdzami, które woysko moie aż do Gdańska zaymowało. Cofałem się powoli, był to wszelako odwrot; nieprzyiaciel szedł za mną i powiększał się; nic bowiem bardziey nie pomnaża potęgi, iak dobre powodzenie. Dawna niechęć obudziła się wszędzie; Niemcy chcieli się pomścić za wszystkie klęski; mieli dogodną porę, gdyż byłem pobity. Nieprzyiaciele moi powstali z ziemi, iak mrówki. Tak przybyłem do Lipska, i oczekiwałem ich na tych samych równinach, gdzie przed kilku miesiącami odniosłem nad niemi zwycięztwo. — Miałem złe stanowisko; bo można było na mnie w półkole uderzyć. Zwycięztwo nawet nie byłoby dla mnie stanowiącem. Odniosłem ie pierwszego dnia; lecz nazaiutrz musiałem na nowo zacząć bitwę. Woysko, któremu wszystkiego brakowało, biło się dobrze; lecz raptem zdarzyło się to, o czem potomność sądzić będzie iak iey się spodoba; sprzymierzeńcy moi opuścili mię, obrócili swóy oręż przeciwko nam, i zostaliśmy pobici. — Trzeba nam było wracać do Francyi. Tak dalekí odwrót, głód i znużenie, pozbawiły nas wielu ludzi. Bawarczykowie chcieli nam przeciąć drogę. Pokonaliśmy ich i przybyliśmy do Moguncyi. Odwrót ten tylo nas prawie kosztował, ile z Rossyi. — Tak znaczna strata, mnie samego strwożyła. Naród był pogrążony w smutku i nieczynny. Gdyby mię wtedy nieprzyiaciel ścigał, stanąłby wraz zemną w Paryżu. Zastanowił się iednak na widok Francyi; wahał się długo, nim przeszedł granicę. — Nie szło iuż wtedy o sławę, ale o honor narodu; spuściłem się na Francuzów. Lecz nie służyło mi iuż szczęście; źle mnie wspierano. Nie obwiniam o to bynaymniey narodu; był on zawsze gotów poświęcić krew swoię za oyczyznę. Nie zwalam winy na zdrayców; bo zdrada iest trudnieysza, aniżeli się wydaie. Przypisuię to iş-

dynie rozprzężeniu, i brakowi odwagi, co iest zwyczaynym skutkiem nieszczęścia. Czułem to sam w sobie. Człowiek bez odwagi waha się na tę i ową stronę, bo między kilkorakiem złem wybierać mu trzeba; wahanie się iest naygorszą rzeczą w interesach.

" Zaczęła się tedy kampaniia roku 1814; kampaniia nadto wiadoma, aby ią wypadało opisywać; kampaniia, która garstkę walecznych nierozpaczaiących o ocaleniu Francyi, nieśmiertelną okryła sławą. Oni to mi nową czynili nadzieią; oni to dodali mi serca; trzy razy przychodziło mi na myśl, iż z takiemi żołnierzami nic niemasz niepodobnego dla ich wodza... Europa zwaliła się na głowę moię. Nie było na ziemi ważnieyszego punktu, nad ten, na którym się znaydowałem. — Jeszcze raz ofiarowali mi sprzymierzeni pokóy; tak swoim zwycięztwom nie ufali. Odrzuciłem go w Dreznie; nie mogłem go przyiąć w Chatillon. Abym go zawarł, należało mi wprzód uratować Francyią, i orły nasze przywrócić nad Renem. — W tenczas dopiero uznanoby ie za niezwyciężone, wtenczas pozyskałbym sławę, iż po klęskach większy iestem, iak po zwycięztwach. — Nadeszła chwila; opasano nieprzyiaciela. Nie wiedział sam co miał począć. Powszechne powstanie było iuż bardzo bliskiem. Goniec, którego nierostropnie do Cesarzowey wysłałem, wpadł w ręce sprzymierzeńców. Dowiedzieli się tym sposobem o smutnem ich położeniu. Chwycili się iedynego środka, którego nie przewidywałem, bo był iedynym i dobrym; poszli prosto ku Paryżowi.... Naystarszy móy towarzysz oręża, Jenerał Marmont, zawarł z niemi kapitulacyią. Obwiniałem go o zdradę. Skrzywdziłem go przez to, oddaię mu więc sprawiedliwość. Ani on, ani żaden woiownik nie przeniewierzył się swoiey oyczyznie. W innych klassach znaleźli się podli ludzie i zdraycy. (*Reszta potem.*)

Dnia 2 i 3 Czerwca 1817.

Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr
Pszenicy	48 —	44 —	40 —	38 —
— Żyta	37 —	36 —	34 —	32 —
— Jęczmienia	28 —	27 —	24 —	22 —
— Owsa	14 —	13 —	12 15	12 —
— Jagieł	62 —	60 —	54 —	48 —
— Grochu	34 —	32 —	28 —	26 —
— Rzepaku	— —	— —	— —	— —

Bieg Pieniędzy w Wiedniu d. 28 Maia.

Czer. Zł. Hollenderski Szeinami Zł. r.

Czer. Zł. Cesarski.

Moneta konwencyyna za 100 . Złr. $332\frac{2}{3}$.

W Krakowie d. 2 Czerwca.

	Złp.	gr.
Czer. Zł. Hollenderski monetą Złp.	19	6.
— detto Cesarski	18	22.
Fryd. Pruskie	33	18.
Luidor	36	—
zoto frankowy	31	10.
Szeiny Wiedeńskie za 100 .	330	—
Złoty ryński Szeinami . .	1	$5\frac{1}{2}$.

Szanownym Prenumerantom Mappy Królestwa Polskiego i W. X. Poznańskiego przezemnie wydać się maiącey, mam zaszczyt donieść, iż czwarty czyli ostatni Oddział teyże Mappy dopiero za 1 lub 2 miemiące ze sztychu dostać spodziewam się. — Opóźnienie wyznaczonego w dawnieyszem Obwieszczeniu czasu ukończenia Mappy tey, użytem koniecznie bydź musiało na udoskonalenie oney, a to przez poprawienie zaszłych zmian, to iest:

1. Przez oznaczenie naydokładnieysze Podziału Królestwa na Woiewództwa i Obwody.

2. Poczyniono znaczne zmiany co do oznaczenia miast stołecznych każdego Woiewództwa i Obwodu.

3. Zmienioną także została granica W. X. Poznańskiego ze strony Pruss Wschodnich, a to w ten sposób, że np. Miasto Toruń należące do Pruss, położone iest za granicą Wielkiego Xięztwa.

Z powodu tych zmian spodziewam się, że Szanowni Prenumeranci względni będą na takowe opóźnienie wydania tey Mappy. Wreszcie namieniam, że aż do ukończenia Mappy tey prenumerata w Warszawie na poczcie w Expedycyi Gazet, na Prowincyi zaś u wszystkich Poczt-Amtów przyymowaną będzie. — W Końskich d. 27 Marca 1817 r.

Kolberg,
Jeometra.

DONIESIENIA.

Niżey wyrażeni maią honor donieść Szanowney Publiczności o swoiem przybyciu i że u nich dostać można rozmaitych szkieł optycznych.

Naprzód można u nich dostać rozmaitych szkieł zachowawczych. Okulary ich są podług rozmaitey miary oka urządzone, tak dla krótko i bliskookich, iako też dla ocz takowych, które tylko zdaleka ostro widzą. Te okulary, które dla ocz, podług ich własności, naylepiey się stosuią, i dla nich są dobroczynnemi, oznaczaią oni natychmiast z reguł, skoro oczy zobaczą.

Jasne i wyraźne rozróżnianie przedmiotów napełni nieochybnie każdego radością, który uczuie, że mu się władza widzenia wróciła; nikt się nie ma przytem obawiać uszkodzenia i ieszcze większego osłabienia oczów. Owszem dzieie się przeciwnie, iak się iuż powiedziało, dla tego te okulary powinnyby się nazywać nie tylko okularami zachowawczemi, ale nawet naprawczemi.

Można także dostać: rozmaitych dalekowideł, mikroskopów złożonych, iako też mikroskopów słonecznych, które od dziesięciu do sto tysięcy razy powiększaią; Cameras obscuras, za pomocą których wielki przedmiot na ćwiartkę papieru przenieść można; krótkich i długich perspektyw, które zrobione są z dwoma szkłami obiektowemi i promienie słoneczne rozpruszaią; Cameras claras, które wszystkie przedmioty w małości wyobrażaią; szkieł palących i złobkowatych, za pomocą których wiele doswiadczenie słońcem czynić można; Cones et prismata; rozmaitych cieniów, które małe na szkle malowane figurki na ścianie w wielkości ludzkiey wyobrażaią. Kto ma podobne towary do naprawy, może także za mierną cenę u niżey wyrażonych mieć poprawione.

Mieszkaią w domu JP. Piotra Lipińskiego Nro 499 na 1wszym piętrze przez ganek idąc pod Numerem 6.

Lehmann & Sachs.

Wieś Czehowka w Galicyi mila za Wieliczką, iest do sprzedania; życzący sobie nabyć wyżey wymienionych Dóbr ma się udać do Właściciela Kamienicy w ulicy Sławkowskiey pod Nro 446.

Komornik Sądowy Powiatu Jędrzeiowskiego, uwiadomia Publiczność, iż dnia 8go Czerwca r. b. o godzinie 2giey po południu we Wsi Moskarzowie w Dworze pod Nrem 1 sprzedane będą więcey daiącemu przez publiczną Licytacyią za gotowe pieniądze Owiec sztuk 400 które są gatunku Hiszpańskiego, Wełny kamiemi 30, oraz różne meble, iako to: Lustra, Komody, Stoliki &c., także Zyta korcy 12. Życzący sobie tychże nabycia, ma się znaydować w mieyscu i czasie oznaczonym. — W Jędrzeiowie dnia 20 Maia 1817 r.

Franciszek Komornicki, Kom. Sądowy Ptu Jęd

Dobra Pałecznica, i Kowary, wraz z Folwarkami, w Woiewództwie Krakowskim w Obwodzie Miechowskim, pierwsze mil pięć, drugie mil cztery od Krakowa odległe, w gruntach dobrych, maiące zabudowania porządne, Ogrody, Karczmy wiezdne trzy, Las, Młyn, Stawy, Łąki, Kościół i Browar; w pierwszey maiętności, pańszczyznę dostateczną, rzemieślnika wszelkiego gatunku, są do sprzedania, z wszelkim przy tychże Dobrach znayduiącym się gospodarskim sprzężaiem, Bydłem, naczyniem i meblami. Życzący nabycia wspomnionych Dóbr, raczy się udać, lub do samego Właściciela, w Pałecznicy zamieszkałego, lub do synowca iego Michała Dobińskiego w Krakowie, przy moście Wielickim pod Nrem 180 mieszkaiącego, a dokładną informacyą o stanie tychże Dóbr, i o praetium zawiadomionym zostanie.

Pisarz Trybunału I. J. W. N. S. N. M. K. i J. O. Podaie do publiczney wiadomości, iż Kamienica w Krakowie przy ulicy Floryiańskiey pod L. 517 między kamienicami z iedney Joachima Statlera, z drugiey strony Józefa Derlego w Gminie IVtey stoiąca w którey mieszka na teraz na dole Ur. Andrzey Bielski, na pierwszym piętrze W. Roch Dąbski i w tyle na Indermachu Józef Sabadas, sprzedana będzie przez publiczną Licytacyią, a to na satysfakcyią resztuiącey summy z prowizyią z kupna i prze-

darzy teyże Kamienicy SSrom Le Brun należącey się wraz z kosztami exekutnemi, z mocy kontraktu kupna i przedarzy, wspomnioney Kamienicy urzędownie przed Pisarzem Aktowym Ur. Floryianem Choynackim z wspomnionemi SSami Le Brun, a Właścicielem teraźnieyszym wspomnioney Kamienicy Ur. Karolem Alexandrem Udrańskim dnia 21 Października 1814 r. sporządzonego pochodzącey. — Protokół zaięcia tego Domu z mocy wyżey cytowanego kontraktu iako i po dwakroć czynionych wezwań uskutecznił Ur. Woyciech Alexander Skorczyński Komornik co do tey czynności przez JW. Prezesa Sądu Appellacyinego W. M. K. upoważniony, dnia 6go Maia r. b. 1817 którego kopiie stronom prawem wskazanym przez Woźnego Jacka Pietrzykowskiego doręczone zostały; takową sprzedarz zaiętey Kamienicy Ur. Maciey Woiewodzki Patron popierać będzie. Po uskutecznieniu formalności prawem przepisanych Protokół zaięcia tego w Akta Hipoteczne W. M. K. dnia 10 Maia r. b. 1817 Vol. I. w Xięgę zaięciów na karcie 32 pod L. 11 oraz w Kancellaryi Tryb. W. M. K. podobnież w Xięgę zaięciów Vol: I. na karcie 85 pod L. 8 dnia 21 Maia r. b. 1817 wpisany został. Do Pierwszey publikacyi warunków wyżey wspomnioney Kamienicy dzień 4 Lipca r. b. 1817 wyznaczony iest, następne zaś termina podług Art 702 k. P. s. na Audyencyi Trybunału I. J. W. M. K. K. ustanowione będą. — W Krakowie dnia 23 Maia 1817 roku.

Kuliczkowski Pisarz Tryb. Krak.

Pisarz Trybunału I. J. W. N. S. N. M. K. i I. Okręgu. Podaie do publiczney wiadomości, iż Dom w dwóch częściach murowany, a w trzeciey części drewniany, o iednem piętrze na przedmieściu Smoleńsko, przy Krakowie pod L. 181 z iedney strony z Szpitalem Kościoła Bożego miłosierdzia, a z drugiey stoi narożnie ku Rudawie, oraz Browar do tegoż Domu należący Liczbą 182 oznaczony, obok tegoż Domu stoiący, z wszelkiemi zabudowaniami do Sukcessorów małoletnich, po niegdy Marcinie Home pozostałych należące, w Gminie IXtey W.M.K. sytuowane, w których na teraz mieszkaią, w iedney części Domu JP. Maryianna z 1go Home, drugiego małżeństwa Szaleska, w drugiey zaś Jan Pachowski murarz, sprzedany będzie przez publiczną Licytacyią, a to na satysfakcyią dwóch summ, pierwszey Złp. 1550 gr. 11, drugiey 1308 gr. 15 z mocy ugody przez tegoż niegdy Marcina Home w Sądzie Pokoiu P. M. K. W. Igo w dniu 20 Czerwca 1812 uczynioney, wraz z prowizyiami Ur. Stanisławowi Bugayskiemu winnych wraz z kosztami prawnemi i exekutnemi Takowego zaięcia sprzedaż popierać będzie W. Adam Krzyżanowski Patron W. P. D. w Krakowie przy ulicy Szpitalney pod Liczbą 561 mieszkaiący. — Protokół zaięcia tego Domu z Browarem uskutecznił Ur. Jan Nep. Franki Komornik W. K. (co do tey czynności przez JW. Prezesa S. A. W. M. K. upoważniony) pod dniem 5 Marca r. b. 1817, którego kopiie Stronom prawem wskazanym przez Jana Szegę Woźnego Audyencyonalnego Tryb. I. J. W. M. K. wręczone zostały. Po uskutecznieniu takowych formalności, Protokoł ten w Akta Hipoteczne W. M. K. i J. O. pod dniem 21 Marca r. b. 1817 Vol. I. w Księdze zaięciów i obwieszczeń na karcie 26 pod Liczbą 9 wpisany, a dnia 30 Kwietnia r. b. ukończony i wydany (iak wzmianka o tem przez W. Konserwatora Hipoteki W. M. K. poświadcza), oraz w Kancellaryi Trybunału w Księdze I. na karcie 72 pod L. 7 pod dniem 5 Maia r. b. 1817 wpisany został. Do pierwszey zaś publikacyi warunków wyżey wspomnionych Realności dzień 24 Czerwca r. b. 1817 iest wyznaczony, a zaś następne termina podług Ar. 701 K. P. S. na Audyencyi Trybunału I. J. W. M. K. i J. O. oznaczone będą. — Dan w Krakowie d. 23 Maia 1817 r.

Kuliczkowski, Pis.

Dnia 10 Czerwca r. b. o godzinie 9tey ranney, a o 3ciey po południu tu w Krakowie przy Ulicy Gołembiey pod L. 282 różne kosztowności, iako to: Zegarki złote, Pierścienie, Naczynia srebrne, naywięcey daiącemu, za gotową srebrną courant monetę sprzedawane będą, które to kosztowności chęć licytowania maiący dnia 7, 8 i 9go Czerwa r. b. w mieszkaniu podpisanego wzwyż wyrażone od godziny 9tey aż do 12tey ranney widzieć mogą, w terminie zaś i w mieyscu do licytacyi wyznaczonem stawić się zechcą. — W Krakowie dnia 31 Maja 1817 r.

Jan Kanty Kowalski, Kom.

Barbara Pykowska Akuszerka mieszkaiąca dawniey na Floryiańskiey ulicy pod Nrem 538, teraz przeniosła swoie mieszkanie na Sławkowską ulicę pod Nro 436.